

Gemeente Doesburg

Accountantsverslag 2024

28 mei 2025 | concept 1

Inleiding

Doetinchem, .. mei 2025

Aan de Raad van de gemeente Doesburg,

Wij hebben de jaarrekening 2024 van uw gemeente gecontroleerd. In dit verslag brengen wij de hoofdzaken vanuit de controle onder uw aandacht. Daarnaast besteden wij aandacht aan de jaarrekening zelf en aan de interne beheersing.

Dit accountantsverslag kan het beste in samenhang met de jaarrekening over 2024 worden gelezen. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het College van Burgemeester en Wethouders (hierna: College van B&W). Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring bij de jaarrekening te verstrekken. Daarnaast hebben wij beoordeeld of het jaarverslag in overeenstemming is met de jaarrekening. Ons oordeel over de jaarrekening komt tot uitdrukking in de controleverklaring.

Het verslag is uitsluitend bestemd voor het College van B&W en de Gemeenteraad en mag niet voor andere doeleinden worden gebruikt. Waar relevant gaan onze bevindingen vergezeld van aanbevelingen. De in het verslag opgenomen bevindingen doen geen afbreuk aan ons oordeel over de jaarrekening.

Wij hebben de inhoud van dit accountantsverslag afgestemd met het College van B&W. Wij hebben deze rapportage besproken tijdens de bijeenkomst van de auditcommissie op 24 juni 2025.

**GEMEENTE
DOESBURG**

Met vriendelijke groet,
Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

Dhr. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

Inhoudsopgave

Samenvatting

Aandachtspunten raad

Jaarrekening

Interne beheersing

Onze verantwoordelijkheid

Afsluiting

Bijlagen

Samenvatting

Controleverklaring

Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken als u de jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Naar ons oordeel geeft de jaarrekening 2024 een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van het vermogen op 31 december 2024, in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording. In de WNT-verantwoording en Sisa-verantwoording zijn geen afwijkingen.

Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording is getrouw. Het College van B&W heeft in de rechtmatigheidsverantwoording aangegeven dat voor een bedrag van € 2,7 miljoen niet rechtmatig is gehandeld. Dit zijn budget- en kredietoverschrijdingen en het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels. € 0,6 miljoen daarvan is acceptabel omdat hiertegenover extra baten staan of is het een open einde regeling. € 2,1 miljoen is niet-acceptabel. Dit zijn met name de overige overschrijdingen en de Europese aanbestedingen.

Financiële positie eind 2024

Uw gemeente sluit het jaar af met een positief resultaat van € 1,0 miljoen. Ten opzichte van de begroting is er een voordeel van €1,4 miljoen. Het beschikbare weerstandsvermogen bedraagt per eind 2024 € 6,6 miljoen. Het benodigde weerstandsvermogen bedraagt € 2,3 miljoen. De ratio is daarmee 2,9 en is ruim voldoende. De afgelopen jaren heeft het *eigen* vermogen overigens een constante lijn laten zien. Uw gemeente is onderweg naar een herindeling omdat er structurele tekorten worden verwacht.

Interne beheersing

De interne beheersing voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Wij verwijzen u hiervoor naar de managementletter. Uit de extra controlemaatregelen kwamen geen andere afwijkingen dan die in de Europese aanbestedingen.

Controleproces

De controle is goed verlopen. Er zijn voldoende stukken beschikbaar gesteld om de controlewerkzaamheden uit te voeren. Wij hebben aanpassingen voorgesteld in het herstellen van fouten en het aanpassen van teksten. Deze zijn verwerkt.

Aandachtspunten Raad

Van de auditcommissie hebben wij 3 aandachtspunten meegekregen. Hierna gaan wij daar graag op in.

1. Stuurinformatie in het sociaal domein

Welke stuurinformatie kan voor de Raad van belang zijn voor het nemen van besluiten in het sociaal domein?

2. Bestemmingsreserves

Welke bestemmingsreserves zijn er en wat zijn de doelen en functies van het aanhouden van bestemmingsreserves voor Doesburg?

Inhoudsopgave

Samenvatting

Aandachtspunten
Gemeenteraad

Jaarrekening

Interne
beheersing

Onze
verantwoordelijkheid

Bijlagen

Aandachtspunten van de raad

1. Stuurinformatie in het sociaal domein

U heeft de vraag gesteld hoe u als Raad betere stuurinformatie kan krijgen voor het sociaal domein. Ongeveer 48,5% - € 23 miljoen van de € 48,4 miljoen - van de uitgaven die uw gemeente doet zijn in 2024 voor uitkeringen en voorzieningen op grond van de Participatiewet, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en de Jeugdwet gedaan.

Om een goed inzicht te hebben als Raad in de uitgaven in het sociaal domein is informatie belangrijk. Maar welke informatie is belangrijk? Op grond van een door ons verricht internetonderzoek zijn hieruit de volgende informatiebehoeften naar voren gekomen.

Basisinformatie

Totaal aantal cliënten, aantal cliënten per 1.000 inwoners, totale kosten sociaal domein en % van de begroting qua besteding.

WMO

Aantal cliënten hulp bij huishouden, gemiddelde wachttijd keukentafelgesprek, % met herindicatie binnen 12 maanden en clienttevredenheid.

Jeugdzorg

Aantal jongeren in jeugdzorg, type zorg (ambulant, verblijf etc.), wachttijd vanaf melding tot start zorg, terugval na afsluiting traject.

Financiën

Uitgaven per domein (Participatiewet, WMO en Jeugdzorg), budgetoverschrijding per domein, gemiddelde lasten per client, niet-bestede budgetten (reserves).

Kwaliteit

Rapportcijfer clienttevredenheid per categorie, aantal meldingen incidenten, aantal aanbieders met kwaliteitsafspraken, prestatieafspraken gehaald per aanbieder

Benchmarkinformatie

Verskil uitgaven ten opzichte van vergelijkbare gemeenten en landelijk, ontwikkeling cliënten laatste 5 jaar, vergrijzing en jeugd populatie ontwikkeling.

Het is niet altijd eenvoudig om deze informatie te verzamelen en dat kost soms (te) veel tijd. Zeker voor een gemeente van uw omvang.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd de mogelijkheden maar ook de lasten hiervoor te onderzoeken en ook beste voorbeelden bij andere gemeenten op te halen. Wij hebben dit met het College gedeeld. Automatisering kan helpen bij het geautomatiseerd verzamelen van gegevens.

Aandachtspunten van de raad

2. Bestemmingsreserves

Aantal en omvang

De gemeente Doesburg heeft een eigen vermogen van € 29 miljoen per 31 december 2024. Dit is onderverdeeld in 1 algemene reserve en 22 bestemmingsreserves. Deze zijn als volgt te specificeren:

Reserves	2022	2023	2024	2024
	aantal			bedrag
Algemene Reserves	1	1	1	€ 6.561
Bestemmingsreserves				
- Onderwijs & Sociaal Domein	3	3	6	€ 1.650
- Infrastructuur & Openbare Ruimte	11	8	7	€ 18.386
- Bestuurlijke en Beleidsmatige Ontwikkelingen	3	3	5	€ 1.121
- Digitalisering & ICT	2	2	2	€ 130
- Financiële risico's & verplichtingen	2	2	2	€ 426
- Overgehevelde middelen	0	1	0	€ -
Totaal	21	19	22	€ 21.712
Resultaat 2024				€ 1.021
Eigen vermogen				€ 29.293

Algemene reserve

De algemene reserve vervult een belangrijke rol als financiële buffer voor de gemeente. Deze is er in de eerste plaats voor om als weerstandsvermogen onverwachte tegenvallers en risico's op te kunnen vangen, zonder direct in te grijpen in het beleid. Daarnaast fungeert de algemene reserve als sluitpost van de exploitatie, waarbij overschotten aan het eind van het jaar worden toegevoegd en waaruit tekorten worden gedekt. Ook mag de algemene reserve de komende jaren incidenteel ingezet worden voor eenmalige beleidsmaatregelen of tijdelijke knelpunten. Daarmee is het zowel een stabiliserend als een strategisch instrument binnen de financiële huishouding. De raad stelt de resultaatsbestemming jaarlijks vast, waarmee de toevoeging uit of onttrekking aan de algemene reserve wordt bepaald.

Bestemmingsreserves

De spelregels voor het instellen van een bestemmingsreserve zijn opgenomen in de nota reserves en voorzieningen van 2019. Deze wordt toegepast. In de financiële verordening is opgenomen dat de nota iedere 5 jaar wordt geactualiseerd. De organisatie is momenteel bezig met de update van dit document.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd de actualisatie van de nota reserves en voorzieningen in 2025 af te ronden en de gevolgen hiervan in de begrotingen vanaf 2026 te verwerken, of mogelijk nog (deels) in de jaarrekening 2025, indien nodig en gewenst.

Aandachtspunten van de raad

2. Bestemmingsreserves

Vervolg

Er is geen landelijke norm voor het aantal bestemmingsreserves per gemeente. Het is afhankelijk van het financiële beleid en specifieke behoefte. Bestemmingsreserves worden gevormd op basis van een specifieke, vooraf vastgestelde bestemming, zoals investeringen in infrastructuur, duurzaamheid of sociale projecten. De instelling en aanwending van deze reserves geschieden op basis van besluitvorming door de Raad. Er is sprake van enige flexibiliteit: de gemeenteraad kan, indien nodig, besluiten tot aanpassing en/of opheffing van de reserves. Bestemmingsreserves dragen bij aan een doelgerichte financiële planning, door *toekomstige* uitgaven te dekken zonder directe belasting van de exploitatie(begroting).

Per 31 december 2024 zijn er dus 22 bestemmingsreserves, tegenover 19 in voorgaande jaar. In het totaal zijn er gedurende 2024 11 nieuwe reserves ingesteld. Opvallend is dat 4 van deze nieuw ingestelde reserves in hetzelfde jaar volledig zijn benut, waardoor ze per jaareinde op nihil staan. Daarnaast zijn er onttrekkingen geweest op 4 andere reserves die eind 2024 leeg zijn.

De groei in het aantal bestemmingsreserves en de mutaties in het jaar laten in Doesburg een hoge mate van dynamiek zien in het gebruik van deze reserveringen. Tegelijkertijd valt op dat het in veel gevallen gaat om relatief kleine bedragen. Deze versnippering vermindert het inzicht en maakt de financiële structuur minder overzichtelijk. Tegelijkertijd stabiliseert het resultaat in veel gevallen juist dankzij de instelling van bestemmingsreserves.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd om toekomstgericht een nieuwe overweging te maken hoe om te gaan met de bestemmingsreserves en ook na te gaan in hoeverre reserves met vergelijkbare doelstellingen samengevoegd kunnen worden.

Hoe meer bestemmingsreserves des te stabielere (toekomstige) resultaten en hoe minder bestemmingsreserves des te duidelijker maar ook des te grilliger het resultaat.

Jaarrekening

Accountantscontrole

Financiële positie

Overige bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Accountantscontrole - uitkomsten

Goedkeuringstoleranties

Bij onze controle maken wij gebruik van een door u vastgestelde goedkeuringstolerantie, de materialiteit. De materialiteit wordt gebruikt als grens om te bepalen hoe groot fouten in de jaarrekening maximaal mogen zijn. Omdat niet alle kleine fouten gevonden worden in de controle, wordt de controle uitgevoerd met een uitvoeringsmaterialiteit, de ruimte voor niet-ontdekte fouten. Het verschil tussen de materialiteit en de uitvoeringsmaterialiteit vormt de ruimte die vrij gelaten wordt voor niet gecorrigeerde fouten.

Bij de controle van uw jaarstukken hebben wij de volgende materialiteit gehanteerd:

(x € 1.000)	Fouten		Onzekerheden	
Materialiteit en ruimte voor controleverschillen	1%		3%	
Materialiteit	€	506	€	1.518
Uitvoeringsmaterialiteit	€	304		
Ruimte voor niet gecorrigeerde controleverschillen	€	202	€	1.518
Totaal niet gecorrigeerde controleverschillen	€	131	€	810

Gecorrigeerde controleverschillen

Vanuit de controlewerkzaamheden zijn afwijkingen naar voren gekomen. Deze zijn besproken met het management en zijn in de jaarrekening zoals deze voor u ligt, gecorrigeerd.

Accountantscontrole – controleverschillen toegelicht

Niet gecorrigeerde controleverschillen

Hieronder hebben wij een overzicht opgenomen van de controleverschillen die niet in de jaarrekening 2024 zijn verwerkt. In overleg met u zijn alle individuele afwijkingen groter dan € 50.000 vermeld. De overige afwijkingen onder de rapporteringstolerantie zijn cumulatief opgenomen.

(x € 1.000)	Fouten		Onzekerheden	
Niet gecorrigeerde controleverschillen	1%		3%	
Levering zorg WMO en jeugd 2024	€	-	€	558
Levering zorg WMO en jeugd PGB 2024	€	-	€	120
Prestatieleveringen	€	-	€	100
Voorziening RVU	€	56	€	-
Overige afwijkingen	€	75	€	32
Totaal niet gecorrigeerde controleverschillen	€	131	€	810
Ruimte voor afwijkingen	€	202	€	1.518

Toelichting

Levering zorg WMO en jeugd 2024

Over de geleverde zorg in natura hebben we over 2024 voor € 9,1 miljoen controleverklaringen van zorgaanbieders ontvangen. Voor het resterende deel van de uitgaven aan zorgorganisaties, € 1 miljoen, is geen (goedkeurende) controleverklaring

ontvangen of zijn het kleinere zorgaanbieders, waarmee afspraken zijn gemaakt om geen controleverklaring aan te leveren.

Ter reductie van de hiermee samenhangende onzekerheid is door de gemeente aanvullend onderzoek uitgevoerd. Dit bestond uit een gerichte enquête op de geleverde zorg door de zorgaanbieders waarvoor geen gewaarmerkte productieverantwoording is opgeleverd. Deze uitvraag heeft bijgedragen aan de onderbouwing van de rechtmatigheid van de uitgaven.

Er resteert een bedrag van € 558.000 waarvoor geen controleverklaring is ontvangen én dat niet in de aanvullende steekproef is betrokken. Dit bedrag is als onzekerheid aangemerkt.

Levering zorg WMO en jeugd PGB 2024

De gemeente voert geen eigen toets uit op de prestatielevering binnen het Persoonsgebonden Budget (PGB). Gezien het ontbreken van deze controle is het volledige PGB-budget van € 120.000 als onzeker aangemerkt.

Prestatielevering inkopen

We hebben een steekproef uitgevoerd op de inkoopfacturen. Bij 2 facturen kon de prestatielevering niet onderbouwd worden. Dit gaat om een totaalbedrag van € 10.000. De uitkomst van de steekproef moeten we projecteren op de hele populatie. De totale onzekerheid wordt dan € 100.000. Deze hebben we meegenomen in onze evaluatie van de controleverschillen.

Voorziening RVU

De gemeente geen voorziening heeft getroffen voor de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU), terwijl er sprake is van een verplichting van € 56.000. Dit is opgenomen in de niet gecorrigeerde controleverschillen. Het zijn extra lasten.

Accountantscontrole – 2025 en verder

Vooruitkijkend signaleren wij enkele relevante ontwikkelingen. Met onderstaande punten willen wij de organisatie tijdig attenderen op veranderingen in de wet- en regelgeving en de landelijke beleidskaders.

Herziening Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden

Op 21 maart 2025 is het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) gewijzigd. Voor de controle van de jaarrekening geldt vanaf het boekjaar 2025 een standaard goedkeuringstolerantie van 2% van de totale lasten **exclusief** toevoegingen aan de reserves. De Raad *kán* kiezen voor een lagere tolerantie.

De goedkeuringstolerantie is vanaf 2025 immers de som van de afwijkingen in de jaarrekening en de onzekerheden in de uitvoering van de controle. De kans op overschrijding van dit bedrag wordt daardoor groter.

De maximale goedkeuringstoleranties van 1% bij fouten en 3% bij onzekerheden komen te vervallen vanaf boekjaar 2025.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd met u te overleggen hoe dit kader wordt ingevuld en om de controleverordening in 2025 (met terugwerkende kracht) te actualiseren op basis van deze herziene goedkeuringstoleranties voor de accountantscontrole en deze door de raad te laten vaststellen.

Herziening Besluit Begroting en Verantwoording 2025

Tegelijk met de BADO is ook het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) aangepast. De rechtmatigheidsverantwoording is nu formeel onderdeel van het BBV. Het is daarmee verplicht om in de jaarrekening een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen en daarin fouten en onduidelijkheden toe te lichten.

De verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording wordt gelijkgesteld aan de goedkeuringstolerantie van de accountant: maximaal 2% van de totale lasten, **exclusief** toevoegingen aan de reserves. Bij overschrijding van deze grens, moeten de afwijkingen expliciet worden vermeld.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd de financiële verordening met ingang van 1 januari 2025 te actualiseren op basis van deze herziene goedkeuringstoleranties voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Accountantscontrole – fraude en integriteit

Fraude en financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Wij zijn bij wettelijke controleopdrachten in de controleverklaring verplicht te rapporteren over fraude en continuïteit. Dit is tot stand gekomen vanuit de maatschappelijke wens tot meer transparantie en inzicht voor de gebruiker van de jaarrekening.

Concreet betekent deze verplichting dat er een sectie 'Controleaanpak frauderisico's' en een sectie 'Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie' in onze controleverklaring is opgenomen.

In [bijlage 1](#) staan de teksten die wij in de controleverklaring zullen opnemen.

Fraude

De fraudeparagraaf in de controleverklaring beschrijft hoe wij in onze controle hebben ingespeeld op risico's die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude. In deze beschrijving zijn de volgende elementen opgenomen:

- de frauderisico's die aandacht vereisen bij de controle;
- een verwijzing naar eventuele toelichtingen in de jaarrekening;
- een kort overzicht van de uitgevoerde werkzaamheden;
- een indicatie van de uitkomst van de werkzaamheden van de accountant;
- belangrijke waarnemingen met betrekking tot onderkende frauderisico's.

Onze controleaanpak is opgesteld vanuit onze verplichting tot het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van onze werkzaamheden. Wij hebben onze controleaanpak zodanig ingericht dat de kans op het ontdekken van materiële afwijkingen als gevolg van fraude zo hoog mogelijk is. Hierbij is sprake van professionele oordeelsvorming, rekening houdend met de specifieke omstandigheden en de complexiteit van de controle. Voor de onderkende frauderisico's hebben wij onze werkzaamheden op het geplande niveau kunnen uitvoeren.

Financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Dit is een paragraaf in de controleverklaring waarin wij uiteenzetten welke controlewerkzaamheden zijn uitgevoerd om de veronderstellingen inzake de financiële risico's te toetsen. Het College van B&W maakt jaarlijks een gedegen analyse van de financiële positie en de vooruitzichten en de accountant toetst deze. Uw gemeente heeft - vanwege de structurele dekkingsknelpunten en de grote financiële risico's - het besluit genomen te gaan herindelen. Momenteel wordt onderzocht met welke gemeente(n) dat plaatsvindt. Door te herindelen kan de toekomstige financiële positie van Doesburg veilig worden gesteld. In het komende jaar zal de besluitvorming hierover plaatsvinden.

In de controleverklaring wordt uiteengezet welke werkzaamheden wij hebben uitgevoerd om de analyse van het College van B&W te toetsen en wat de uitkomsten van die werkzaamheden zijn. Ook eventuele belangrijke waarnemingen die de accountant ten aanzien van de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie bij de uitvoering van de werkzaamheden doet, worden in de controleverklaring vermeld.

Accountantscontrole – jaarstukken en verloop

Naleven verslaggevingsregels

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Wij hebben gecontroleerd of de bepalingen in het BBV zijn nageleefd. Hierin hebben wij geen (belangrijke) afwijkingen vastgesteld.

Kwaliteit van de jaarstukken

De jaarstukken bestaan uit 2 onderdelen, het jaarverslag en de jaarrekening. De kwaliteit voldoet aan de eisen.

De afwijkingen ten opzichte van de begroting en de belangrijkste ontwikkelingen per programma zijn in het jaarverslag toegelicht. In de paragrafen is een nadere toelichting gegeven op de ontwikkelingen.

Jaarverslag

Het jaarverslag met daarin de paragrafen voldoet aan de eisen van het BBV. Wij hebben geen tegenstrijdigheden met de jaarrekening 2024 gezien.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Uw organisatie valt onder de reikwijdte van de Wet Normering Topinkomens. In de jaarrekening is de voorgeschreven informatie opgenomen.

Verloop van de controle

Het opstellen van de jaarrekening over het boekjaar 2024 is zodanig gepland, dat de gecontroleerde jaarrekening tijdig ter vaststelling aan de Gemeenteraad kan worden voorgelegd.

De benodigde stukken en de eerste versie van de jaarstukken waren tijdig beschikbaar. Het controleproces is in goede samenwerking verlopen en de planning is gerealiseerd.

Het controleproces evalueren wij met de ambtelijke organisatie.

Financiële positie

De jaarrekening geeft inzicht in de totstandkoming van het resultaat over 2024 en van het vermogen van uw organisatie per 31 december 2024.

Saldo van baten en lasten over 2024

Het saldo van baten en lasten, vóór en na reserve-mutaties, is als volgt verlopen:

	Saldo voor mutaties reserves		Saldo na mutaties reserves	
Rekening 2023	€	1.418	€	1.423
Primitieve begroting 2024	€	-132	€	-438
Begroting na wijziging	€	-926	€	-421
Rekening 2024	€	506	€	1.021

Over 2024 begon de primitieve begroting met een tekort van € 0,4 miljoen (na mutaties in de reserves). Gedurende het jaar is het financiële beeld verbeterd. In de jaarrekening 2024 is het werkelijke saldo van baten en lasten - vóór verwerking van de mutaties in de reserves - uitgekomen op € 0,5 miljoen positief.

In 2024 kende de gemeente Doesburg verschillende financiële tegenvallers. Met name de lasten binnen het sociaal domein stegen sterk ten opzichte van de primaire begroting (circa € 1,6 miljoen). De grootste meevaller was de hogere algemene uitkering van € 1,2 miljoen. Ook waren er hogere leges uit omgevingsvergunningen.

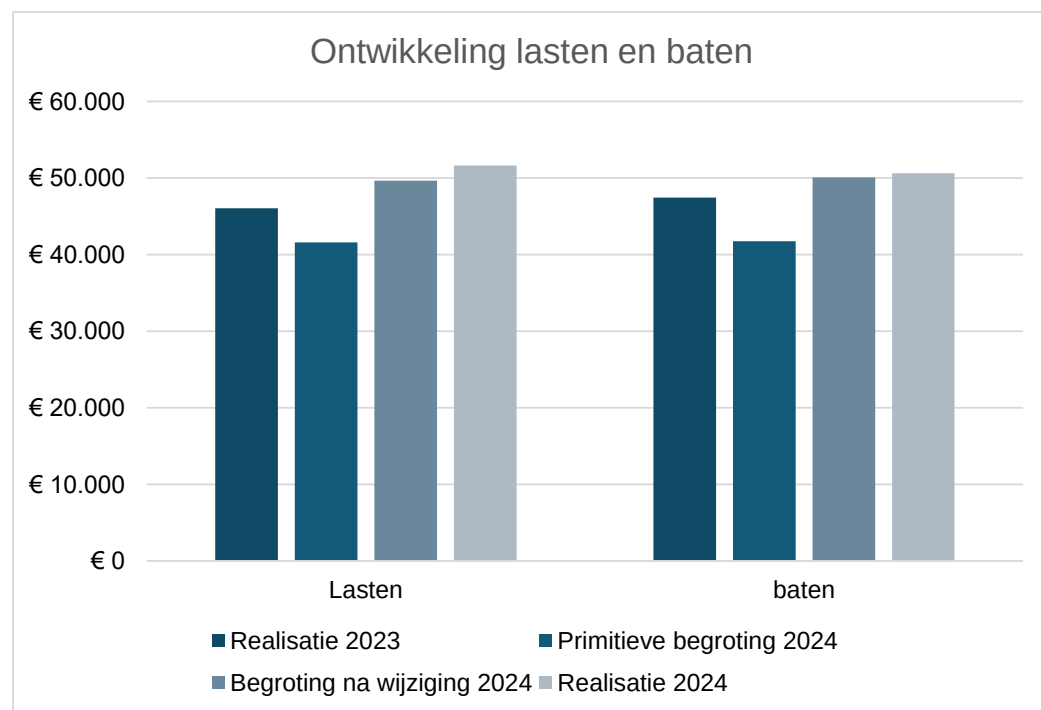
Dankzij onttrekkingen aan de reserves is het gerealiseerde resultaat uiteindelijk uitgekomen op een voordelig saldo van € 1.021.000 (na mutaties in de reserves).

De onvoorspelbaarheid van toekomstige rijksbijdragen en de noodzaak om structurele hervormingen door te voeren, met name in het sociaal domein, maken dat de financiële toekomst voor gemeenten onzeker is.

Financiële positie

Van begroting naar realisatie

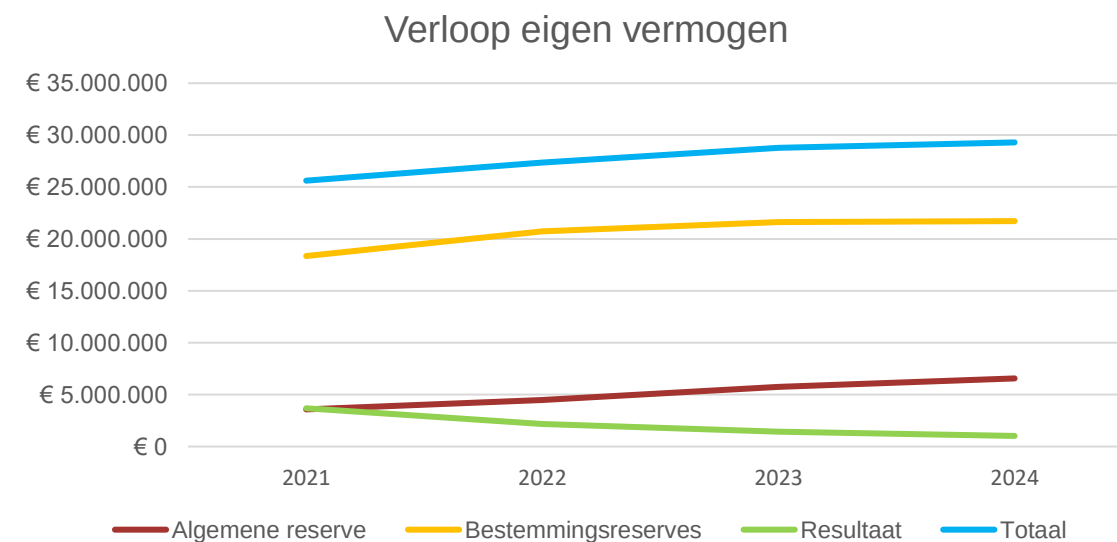
De primitieve begroting is bijgesteld in de integrale begrotingsbijstelling. In de tussenrapportages worden de mutaties per programma weergegeven. Hierdoor is het verloop van de baten en lasten per programma goed te volgen.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bedraagt per 31 december 2024 € 29,3 miljoen.

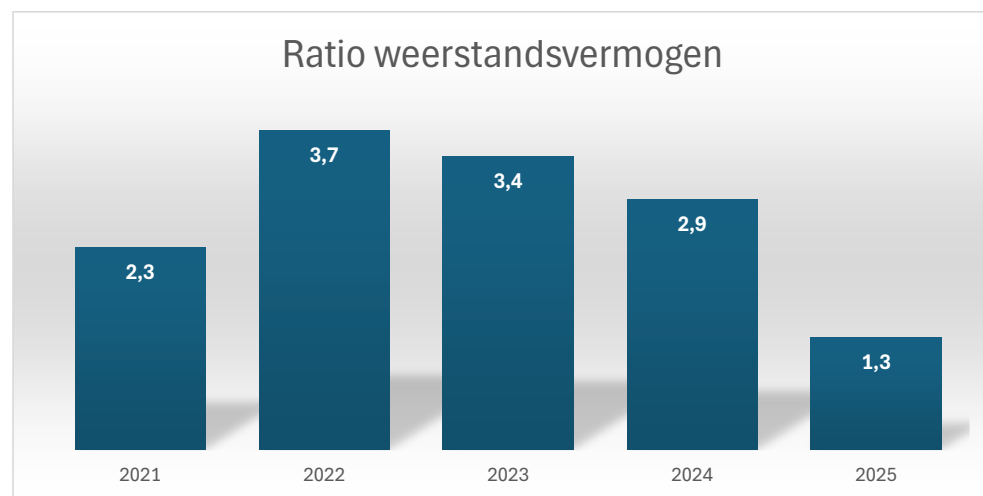
Uit het verloop hieronder blijkt een jaarlijkse stijging in het eigen vermogen in de afgelopen jaren. Voor de komende jaren is de inschatting dat het eigen vermogen daalt zoals aangegeven in de programmabegroting 2025.

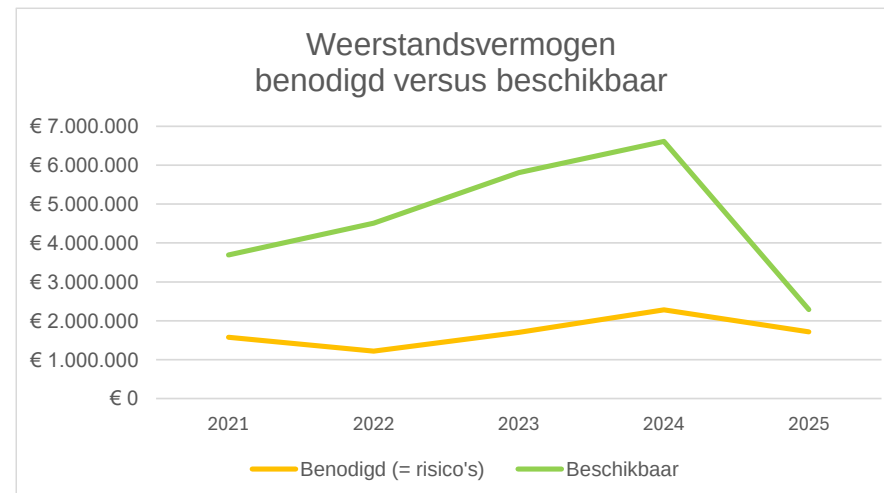
Financiële positie

Weerstandsvermogen

Het benodigd weerstandsvermogen in 2024 is € 2,3 miljoen. Er is € 6,6 miljoen weerstandscapaciteit waardoor de ratio 2,9 is. Dit is van voldoende niveau om, wanneer de risico's zich daadwerkelijk voordoen, de incidentele lasten daarvan op te vangen.

Uit de grafiek hiernaast blijkt de daling van het beschikbare weerstandsvermogen in 2025 als gevolg van de het ravijnjaar en het negatieve resultaat in 2025 (bron: programmabegroting 2025).

De gemeente heeft risico's opgenomen in het weerstandsvermogen op terreinen zoals cybercrime, personeel en verbonden partijen. Bepaalde potentiële risico's - mede in het licht van de forse bezuinigingen - niet zijn meegenomen. Hierbij denken wij aan risico's als gevolg van achterstallig wegenonderhoud, structurele tekorten binnen de jeugdzorg en de mogelijke gevolgen van een afnemende dienstverlening.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd bij de risico-inventarisatie nadrukkelijker rekening te houden met toekomstige ontwikkelingen en effecten van beleidskeuzes, zoals bezuinigingen. Dit draagt bij aan een meer toekomstbestendig en robuust weerstandsvermogen.

Financiële positie

Ravijnjaar

Het “ravijnjaar” voor gemeenten in 2026 is ontstaan door een overgangperiode tussen het huidige financiële systeem, dat in 2025 afloopt, en een nieuw systeem dat pas in 2027 van kracht wordt. Deze kloof leidt tot een aanzienlijke daling van inkomsten voor alle gemeenten, waardoor grote financiële tekorten kunnen ontstaan.

Update april 2025

In de Rijksbegroting 2025 (april 2024) zijn diverse punten opgenomen die potentieel impact hebben op gemeenten. Inmiddels is in de Voorjaarsnota 2025 (april 2025) van het Rijk een actualisatie doorgevoerd. Daarbij is gebleken dat een aanzienlijk aantal van deze punten is herzien of niet langer actueel is. Hierdoor zijn verschillende aangekondigde maatregelen, zoals opgenomen in de Rijksbegroting, inmiddels aangepast, vervallen of krijgen zij een andere invulling.

In de Voorjaarsnota 2025 (april 2025) heeft het kabinet besloten om cumulatief € 3 miljard beschikbaar te stellen aan gemeenten voor de periode tot en met 2027. Dit aanvullende budget is bedoeld om onder andere de uitgaven in de jeugdzorg te dekken en de verwachte terugval in het gemeentefonds vanaf 2026 gedeeltelijk te dempen.

Ten aanzien van de jeugdzorgtekorten is een toezegging gedaan om gemeenten voor 50% te compenseren voor de tekorten over de jaren 2023 en 2024. Deze compensatie bedraagt € 728 miljoen en volgt het advies van de commissie Van Ark op.

Met het oog op de periode vanaf 2028 worden de beheersmaatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd versterkt en worden aanvullende maatregelen verder uitgewerkt. Hiermee wordt beoogd om de uitgaven in de jeugdzorg structureel beheersbaar te maken.

Hoewel deze middelen verlichting kunnen bieden, blijft het financiële beeld aandacht vragen. De tijdelijke aard van de compensatie en het ontbreken van structurele oplossingen voor de periode 2026 - 2027 betekenen dat de gemeente geconfronteerd wordt met onzekerheden bij het opstellen van de meerjarenbegroting. Dit heeft mogelijk gevolgen voor de uitvoerbaarheid van bestaand beleid, de continuïteit van gemeentelijke voorzieningen en de realisatie van investeringen. Mede door de aanstaande Raadsverkiezingen is het belangrijk inhoudelijke en financiële scenario's te ontwikkelen.

Daarnaast zijn er risico's verbonden aan de rechtmatigheid en doelmatigheid van de besteding van de toegezegde middelen. Omdat deze vaak geoormerkt zijn, zal nauwkeurig moeten worden toegezien op de voorwaarden die daaraan zijn verbonden. Dit vergt extra inspanningen op het gebied van administratieve vastlegging, interne beheersing en de controleerbaarheid van uitgaven.

Tot slot vraagt de hervormingsagenda Jeugd, die vanaf 2028 in werking treedt, al in de komende jaren om voorbereiding en aanpassingen. De uitvoering van nieuwe beheersmaatregelen kan op korte termijn leiden tot tijdelijke inefficiënties of hogere uitvoeringskosten.

Overige bevindingen

Schattingen

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat de organisatie oordelen vormt en schattingen maakt, die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten.

De schattingen en de hieraan verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die, gegeven de omstandigheden, als redelijk worden beschouwd.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Een goed inzicht in de jaarrekening vraagt kennis van de gemaakte schattingen. Deze lichten wij hier kort toe.

Grondexploitatie

Eind 2024 is er nog sprake van 1 grondexploitaties. Er is per 31 december 2024 1 grondexploitatie afgesloten en in 2024 is door de Raad 1 nieuwe grondexploitatie vastgesteld. Voor de berekening van de verwachte resultaten in de actieve grondexploitaties heeft het College van B&W uitgangspunten geformuleerd. Wij vinden deze uitgangspunten acceptabel en consistent aan voorgaande jaren.

Tijdens onze controle zijn de onderbouwingen van de grondexploitatie getoetst en acceptabel bevonden.

Voorziening dubieuze debiteuren

Ultimo 2024 heeft uw gemeente vorderingen op diverse partijen. Door de organisatie is een inschatting gemaakt van de inbaarheid van deze vorderingen.

Voor de openstaande debiteuren is per soort debiteur een voorziening gevormd op basis van een inschatting van de inbaarheid. De totale voorziening is € 0,8 miljoen.

De methodiek van berekening is consistent aan voorgaande jaren. Wij kunnen instemmen met de uitgangspunten en de gemaakte schattingen.

Voorziening pensioen en voormalig personeel

De voorziening pensioen voor wethouders is gebaseerd op actuariële berekeningen. Deze zijn door een externe partij opgesteld. De gehanteerde rekenrente van 2,325% is conform de circulaire van het Rijk.

Voorziening wachtgeld

Uw gemeente heeft een wachtgeldvoorziening. In 2024 is € 85.000 aan wachtgeld uitbetaald. Per 31 december resteert € 16.000 in de voorziening.

Voorziening onderhoud Turfhaven

Het saldo per ultimo 2024 is € 0,2 miljoen. In 2024 is € 23.000 toegevoegd. Er zijn geen uitgaven voor onderhoud gedaan.

Voorziening verlofsparen

In de CAO gemeenten is voorgeschreven dat medewerkers vanaf 2022 gebruik kunnen maken van de mogelijkheid om verlof te sparen. Eind 2024 heeft een beperkt aantal medewerkers hiervan gebruikt gemaakt. De daartoe ingestelde voorziening is toereikend.

Verlofuren

De gemeente Doesburg sluit aan bij de CAO-termijnen voor het laten vervallen van verlofuren. In 2024 is actie ondernomen om stuwmeren van verlof te voorkómen. Een voorziening voor stuwmeren is derhalve niet noodzakelijk.

Overige bevindingen

Egalisatievoorziening onderhoud gemeentegebouwen

De voorziening bedraagt per 31 december 2024 € 0,4 miljoen. Het beschikbare onderhoudsplan dateert uit 2023 en is actueel. Een voorziening voor groot onderhoud dient te worden gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan dat maximaal 5 jaar oud is.

Op basis van dit plan blijkt overigens dat het daadwerkelijke onderhoud achterblijft op de planning.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd om de hoogte van de voorziening jaarlijks te toetsen aan het meerjarenonderhoudsplan en eventuele wijzigingen te verwerken.

Voorziening riolering

De gemeente Doesburg heeft twee voorzieningen gevormd op basis van ontvangen rioolheffingen. Er is een voorziening voor het onderhoud van de riolering en er is één voor vervangingsinvesteringen, gebaseerd op het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan. In totaal zijn deze voorzieningen per 31 december 2024 € 0,3 miljoen.

Voorziening afvalstoffenheffing

De stand van de voorziening is € 249.000. In 2024 was er een overschot op het product afval van € 116.000. Dit is aan de voorziening toegevoegd.

Overige bevindingen

Overige jaarrekeningposten

Materiële vaste activa

In de huidige financiële verordening is geen activeringsgrens opgenomen voor materiële vaste activa (MVA) met maatschappelijk nut. Hierdoor ontbreekt een duidelijk criterium voor de minimale waarde waaronder investeringen al dan niet worden geactiveerd. Dit vergroot het risico dat investeringen met een substantiële waarde ten onrechte niet worden opgenomen op de balans. Ook ontbreken in de financiële verordening enkele bepalingen die bijdragen aan meer consistentie en duidelijkheid in de uitvoering.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd om bij een herziening van de financiële verordening expliciet de volgende onderdelen op te nemen:

- *activeringsgrens voor MVA met maatschappelijk nut;*
- *omgang met stelsel- of schattingswijzigingen;*
- *moment van starten afschrijving;*
- *de componentenbenadering (afschrijven per categorie van een gebouw);*
- *omgang met restwaarde (het bedrag waarover niet wordt afgeschreven).*

Toeristenbelasting

Er heeft geen interne controle plaatsgevonden naar de volledigheid van de opgegeven overnachtingslocaties ten behoeve van de toeristenbelasting. Er is daarmee geen toets uitgevoerd op mogelijk niet-aangegeven verblijfsaccommodaties of onderrapportage door exploitanten.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd om steekproefsgewijs controles uit te voeren.

Prestatielevering

Wij hebben een steekproef op de inkoopfacturen uitgevoerd om de getrouwheid van de uitgaven te kunnen controleren. Hieruit kwamen 2 afwijkingen, zoals aangegeven.

Kosten verbonden partijen

De gemeente Doesburg heeft een deel van haar taken overgedragen aan gemeenschappelijke regelingen. De kosten van deze organisaties komen ten laste van de exploitatie van de gemeente Doesburg. De kosten van verbonden partijen in de jaarstukken zijn gebaseerd op de begrote cijfers, omdat de definitieve cijfers op dat moment nog niet voorhanden waren.

Naleving subsidie afspraken

Aan partijen worden subsidies verstrekt met daarin de afrekeningsvoorwaarden op basis van de Algemene Subsidie Verordening. Bij de controle is vastgesteld dat enkele partijen de middelen hebben ontvangen zonder een expliciete aanvraag of afrekening. Wij hebben vastgesteld dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verstrekt wel zijn uitgevoerd.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd de voorwaarden te handhaven zoals deze in de beschikking en verordening zijn vermeld.

Overige bevindingen

Ontwikkeling reductie aantal SiSa regelingen

De Nederlandse regering werkt aan het verminderen van het aantal specifieke uitkeringen om bureaucratie te verlagen en de beleidsvrijheid te vergroten. In de Voorjaarsnota van 2025 heeft de regering plannen gepresenteerd voor het verminderen van het aantal regelingen. Deze voorstellen worden momenteel besproken in het parlement en kunnen nog worden aangepast.

Ongeveer zestig regelingen, waaronder infrastructuur-, onderwijs- en milieuspecifieke uitkeringen, verdwijnen mogelijk. Uitzonderingen blijven bestaan voor regelingen rondom de Oekraïners, aardbevingsschade in Groningen en de toeslagenaffaire. De vrijgekomen middelen worden deels herverdeeld via het gemeentefonds, met een extra reservering van drie miljard euro volgens de Voorjaarsnota 2025.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd zich tijdig voor te bereiden op de mogelijke afschaling door de huidige financieringsbronnen en begroting te analyseren en eventuele projecten te herprioriteren.

Rechtmatigheidsverantwoording

Kaderstelling

In 2024 is de financiële verordening (gebaseerd op artikel 212 gemeentewet) ten behoeve van het begrotingscriterium in de rechtmatigheid geactualiseerd. De controleverordening en het controleprotocol zijn in 2023 vastgesteld. Het normenkader is door de Gemeenteraad op 28 november 2024 vastgesteld. Het normenkader van 2024 is gereduceerd tot alleen de regelgeving waarin financiële beheershandelingen zijn vermeld.

Onze bevindingen over de rechtmatigheidsverantwoording

In de financiële verordening heeft de Gemeenteraad de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording op 3% van de lasten en de dotaties de aan reserves bepaald. Op basis van de voorliggende jaarrekening is dit een bedrag van € 1.518.000.

In de rechtmatigheidsverantwoording heeft het College van B&W aangegeven niet rechtmatig gehandeld te hebben voor een bedrag van € 2.715.000. Van dit bedrag is € 569.000 als acceptabel aan te merken op basis van de in de financiële verordening vastgestelde kaders en regels. Het resterende bedrag van € 2.146.000 is niet acceptabel.

Op basis van onze toetsing aan de wettelijke voorschriften voor de rechtmatigheidsverantwoording en de kaderstelling door de Gemeenteraad hebben wij vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft. De jaarrekening en het jaarverslag bevat de voorgeschreven informatie.

Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de jaarrekening. De tekst voldoet aan het voorgeschreven model.

Er zijn drie criteria vastgesteld om financiële rechtmatigheid concreet te maken, te weten:

- [1] het voorwaardencriterium
- [2] misbruik en oneigenlijk gebruik.
- [3] het begrotingscriterium en

Bij het opstellen van de jaarrekening legt het College van B&W in de rechtmatigheidsverantwoording verantwoording af over deze drie criteria.

[1] Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium schrijft voor dat financiële handelingen alleen mogen plaatsvinden onder de voorwaarden zoals opgenomen in de wet of in een verordening.

Het voorwaardecriterium komt met name voor bij:

- Europese aanbestedingen
- Treasury
- Subsidieverstrekingen
- Participatiewet
- WMO en Jeugdzorg

Rechtmatigheidsverantwoording

Europese aanbestedingen

In totaal is er voor 15 crediteuren onterecht niet Europees aanbesteed voor een bedrag van € 1.966.000. Een groot deel van deze onrechtmatigheid betreft inhuur.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd om een integrale analyse op te stellen van alle inhuur en deze af te zetten tegen de geldende aanbestedingsgrenzen.

[2] Misbruik en oneigenlijk gebruik

Het is aan de organisatie om effectieve maatregelen te nemen om misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik te voorkomen. Op basis van de eisen in de wet- en regelgeving heeft een vertaling plaatsgevonden naar de opzet van de interne organisatie.

[3] Begrotingscriterium

Het budgetrecht bepaalt dat de Gemeenteraad toestemming geeft om het te realiseren beleid per programma binnen de vastgestelde begroting uit te voeren. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting onrechtmatig is, zowel overschrijdingen als onderschrijdingen.

In de rechtmatigheidsverantwoording wordt een onderscheid gemaakt in acceptabele en niet-acceptabele afwijkingen. Niet-acceptabele afwijkingen passen niet binnen de afspraken tussen de Gemeenteraad en het College van B&W. De Gemeenteraad wordt expliciet gevraagd in te stemmen met deze afwijkingen bij de vaststelling van de jaarrekening.

Meer lasten dan begroot

Er is bij 3 programma's een overschrijding van de lasten ten opzichte van de begroting. De overschrijdingen zijn deel als acceptabel aangemerkt (open einde regelingen, passend binnen bestaand beleid en compensatie door baten) als gevolg van de afspraken in de financiële verordening hierover. In totaal resteert een niet-acceptabele fout van € 166.000

Investeringskredieten

Er is in totaal 1 krediet met een overschrijding van € 9.000, deze is niet-acceptabel.

Minder lasten dan begroot

Op 1 programma zijn de gerealiseerde lasten minder dan begroot. Het is gebruikelijk binnen uw organisatie om afwijkingen van deze aard bij de jaarstukken te vermelden. Deze afwijking telt daarom niet mee als begrotingsonrechtmatigheid.

Meer of minder baten dan begroot

Op alle programma's is sprake van meer of minder baten dan begroot. Het is gebruikelijk binnen uw organisatie om afwijkingen van deze aard bij de jaarstukken te vermelden. De afwijkingen tellen daarom niet mee als begrotingsonrechtmatigheid.

Rechtmatigheidsverantwoording

Toelichting op rechtmatigheidsverantwoording in paragraaf Bedrijfsvoering

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording is het een vereiste dat het College van B&W in de paragraaf Bedrijfsvoering een toelichting geeft op alle afwijkingen die zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Daarnaast dient te worden beschreven welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Rapportagegrens

In de financiële verordening is opgenomen dat in de paragraaf Bedrijfsvoering fouten en/of onduidelijkheden groter dan € 50.000 worden toegelicht.

Uitvoering verbijzonderde interne controle

De verbijzonderde interne controle is door de gemeente zelf uitgevoerd. De toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering omvat een voldoende beschrijving van hoe de verbijzonderde interne controle heeft plaatsgevonden en hoe deze is verlopen. De verbijzonderde interne controle is van een goede kwaliteit.

Intern inkoopbeleid

Wanneer de inkoopnormen uit de gids Proportionaliteit herhaaldelijk niet worden nageleefd of wanneer de documentatie en/of motivering ervan ontoereikend is, wordt van het College van B&W verwacht hierover te rapporteren via de paragraaf Bedrijfsvoering.

Uw organisatie heeft een eigen inkoopbeleid vastgesteld waarin de gids Proportionaliteit is uitgewerkt. In 2024 is verbijzonderde interne controle uitgevoerd op het volgen van het interne inkoopbeleid voor inkopen onder de Europese aanbestedingsgrens. In de paragraaf Bedrijfsvoering is gerapporteerd dat deze procedure nageleefd is.

Wet Fido en bijbehorende regelingen

Niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de wet Fido en bijbehorende Regelingen moeten worden opgenomen en toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering. De kasgeldlimiet en renterisiconorm zoals gepresenteerd in de paragraaf financiering zijn gebaseerd op de totale lasten van de begroting. Op basis van de voorschriften dient de basis de begrote lasten van te zijn. Wij hebben vastgesteld dat het kasgeldlimiet niet is overschreden.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

De gemeente Doesburg beschikt over een actuele nota Misbruik en Oneigenlijk gebruik waarin de risico's en maatregelen zijn benoemd.

Interne beheersing: interim controle

Risico's interne beheersing

Bij de interimcontrole hebben wij de algemene beheersing, de inrichting van de processen en de interne beheersingsmaatregelen beoordeeld. Naar aanleiding hiervan hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen in de managementletter gerapporteerd aan het College van B&W. De managementletter is op 9 januari 2025 met de auditcommissie besproken.

In de managementletter hebben wij per proces aangegeven welke bevindingen en risico's wij zien. Wij hebben hiervoor (mogelijke) interne beheersingsmaatregelen voorgesteld om de risico's af te dekken. Om voldoende controlezekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening geen materiële afwijkingen bevat als gevolg van het ontbreken van deze (voldoende) maatregelen, hebben wij aanvullende werkzaamheden moeten verrichten.

De belangrijkste risico's uit de managementletter zijn onderstaand weergegeven:

1] Naleving Europese aanbestedingsregels

Uit de jaarrekeningcontrole is op basis van een steekproef gebleken dat bij onderzochte crediteuren de Europese aanbestedingsregels niet zijn nageleefd. Deze bevindingen zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

2] Prestatieleveringen inkoop

Bij de jaarrekeningcontrole is op basis van een steekproef vastgesteld dat aan de geselecteerde inkoopfacturen aanwijsbare prestaties ten grondslag lagen. Hieruit kwamen 2 afwijkingen, zoals aangegeven.

Interne beheersing: afronding controle

Afwikkeling aandachtspunten voor de jaarrekening vanuit de interimcontrole

Vanuit de interimcontrole hebben wij enkele aandachtspunten voor de jaarrekening 2024 meegegeven. De belangrijkste waren:

- het onderbouwen van de geleverde prestaties bij inkoop;
- het onderbouwen van de geleverde prestaties van zorgaanbieders;
- het realiseren van aansluitingen tussen subadministraties en de financiële administratie;
- het tijdig opstellen van een spendanalyse Europese aanbestedingen;
- de tijdige en volledige aanlevering van de SiSa-regelingen, met specifieke aandacht voor de rechtmatigheid van de bestedingen

Van de hierboven vermelde punten hebben wij vastgesteld dat deze zijn afgerond.

Aanvullende bevindingen

Vanuit de afronding van de controle over het boekjaar 2024 vragen wij nog aandacht voor de volgende aanvullende bevindingen over de interne beheersing.

Uit verschillende detailcontroles kwamen onder meer in het sociaal domein en de subsidies terugkerende aandachtspunten naar voren.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd om aandacht te besteden aan:

- *Het bewaken van de tijdigheid van de uitvoering;*
- *Het zorgdragen voor de volledigheid van dossiers;*
- *Het bewaken dat ondertekening van beschikkingen alleen gebeurt door daartoe bevoegde functionarissen.*

Onderstaande tabel geeft per domein weer op welke onderdelen wij verbeteradvies hebben uitgebracht.

Beleidsdomein	Tijdigheid	Volledigheid	Functionaris
WMO	X	X	V
Jeugd	X	V	V
Participatiewet	X	X	V
Subsidies	X	X	X

Daarnaast hebben we het College van B&W geadviseerd om

- *de VIC op Inburgering uit te voeren;*
- *leningsovereenkomsten altijd door minimaal twee functionarissen te laten autoriseren.*

IT omgeving

Op basis van boek 2, artikel 393, lid 4 van het Burgerlijk Wetboek moet de accountant in zijn verslag aandacht besteden aan de bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel over de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken over de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht. Voor onze controle maken we in een beperkte mate gebruik van de automatiseringsomgeving.

Onze verantwoordelijkheid

Onze opdracht

De jaarrekening 2024 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het College van B&W. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening gecontroleerd.

Wij hebben onze controle uitgevoerd op basis van onze controlestandaarden voor accountantscontrole. Daarnaast hebben wij het besluit accountantscontrole decentrale overheden (het BADO), de door u vastgestelde controleverordening (ex artikel 213 van de gemeentewet) én het door u vastgestelde normenkader als basis voor de controle gebruikt.

De door ons voor de controle gehanteerde goedkeuringstolerantie voor fouten bedraagt € 506.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 1.518.000 (3% van de lasten).

Voor de Wet Normering Topinkomens hebben wij de voorgeschreven lagere goedkeuringstoleranties gehanteerd.

Onze onafhankelijkheid

Voor de uitvoering van onze controle is het belangrijk, dat wij onafhankelijk zijn. Dit betekent dat op een aantal vormen van overige dienstverlening aanvullende voorwaarden van toepassing zijn, dat voor sommige soorten van overige dienstverlening beperkingen gelden en dat sommige soorten dienstverlening niet toegestaan zijn.

Naast de controle van de jaarrekening hebben wij géén overige diensten en/of adviesopdrachten uitgevoerd. De voor uw organisatie in 2024 door ons verrichte diensten passen binnen de regels van onafhankelijkheid.

Onze teamleden zijn onafhankelijk van uw organisatie. Er zijn geen andere zaken, die in strijd zijn met de onafhankelijkheidsregels.

Fraude

De accountant is verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het College van B&W van de organisatie. Ingeval van fraude door het College van B&W melden we dit aan de Gemeenteraad.

Wij merken op dat onze werkzaamheden niet specifiek gericht zijn op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij het College van B&W.

De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn werkzaamheden. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de opdrachtbevestiging.

Er zijn tijdens de door ons uitgevoerde reguliere controlewerkzaamheden geen materiële onjuistheden als gevolg van fraude ontdekt, noch hebben wij aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Afsluiting

Publicatie jaarrekening

Wij adviseren om de jaarrekening, na vaststelling door de Gemeenteraad, op de website van uw gemeente, te publiceren samen met de controleverklaring van de accountant. Hierdoor is het voor de gebruikers duidelijk dat dit de definitieve versie van de jaarrekening is en wat het oordeel van de accountant bij deze jaarrekening is.

De wetgeving rondom de WNT (Wet Normering Topinkomens) geeft aan dat de WNT-verantwoording door de organisatie op internet gepubliceerd moet worden voor een periode van tenminste zeven jaar. De gegevens moeten vrij toegankelijk en eenvoudig te vinden zijn.

Afsluiting

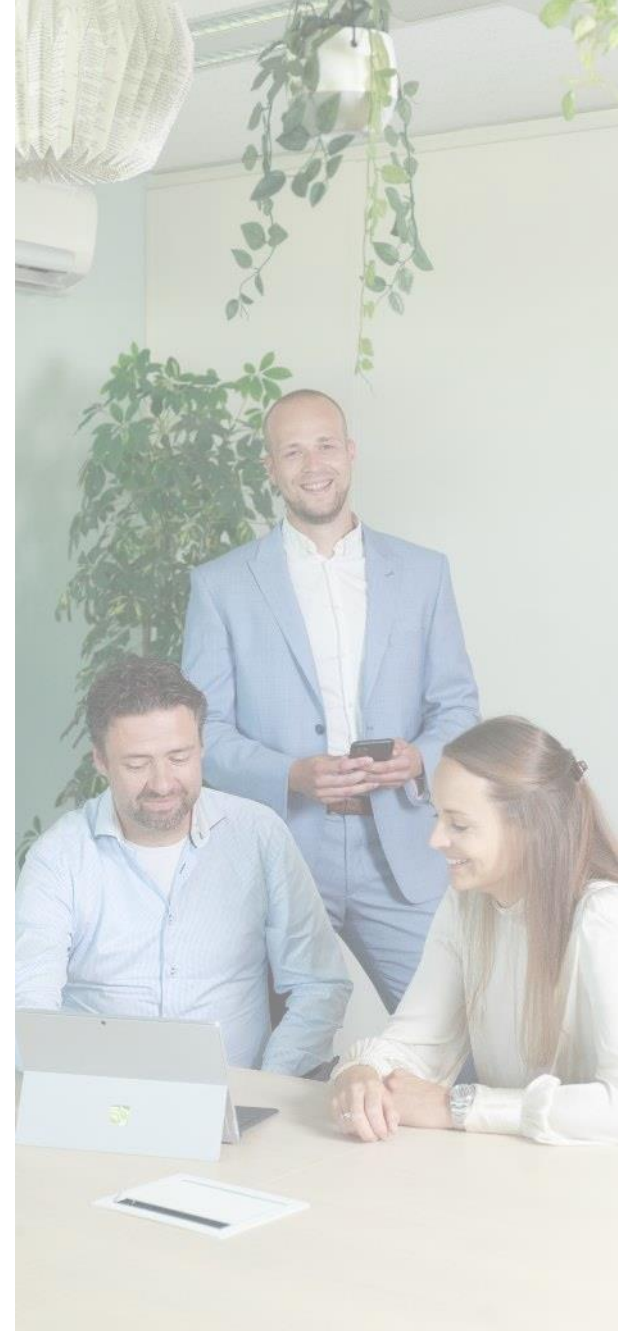
Wij willen graag van deze gelegenheid gebruik u en uw medewerkers te bedanken voor de prettige samenwerking en open communicatie tijdens onze controlewerkzaamheden.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en zijn graag bereid nadere informatie te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

Dhr. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

Bijlage controleverklaring

In de volgende bijlagen geven wij de tekst weer welke wij zullen opnemen in de controleverklaring inzake

- fraude
- veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Dit is niet de volledige tekst van de controleverklaring.

Bijlage controleverklaring fraude

Bijlage controleverklaring veronderstellingen financiële risico's

Bijlage controleverklaring fraude

Fraude

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. In onze controleaanpak hebben wij generieke en specifieke controlewerkzaamheden uitgevoerd die inspelen op deze risico's.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de entiteit en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de directie inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Wij zijn tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor signalen van fraude. De uitkomsten van de controlewerkzaamheden hebben wij geëvalueerd. Daarbij hebben we overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van de directie als ook aan anderen binnen de organisatie. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang. Uit het geheel van onze werkzaamheden volgden geen signalen, specifieke aanwijzingen of vermoedens van fraude.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn hieronder weergegeven.

Bijlage controleverklaring fraude

Geïdentificeerd frauderisico

MO: Beïnvloeden schattingen en doorbreking interne beheersing

De directie/het College van B&W heeft een unieke positie om fraude te plegen, omdat ze in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne

beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken.

Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het de directie. Wij hebben in dat kader bijzondere aandacht gehad voor tendenties in schattingen als gevolg van mogelijke druk op de directie/het College van B&W om het resultaat te beïnvloeden.

Controlewerkzaamheden en observaties

Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing die het risico op doorbreking van de interne beheersing moeten mitigeren, waaronder de ingebouwde waarborgen in de processen met betrekking tot handmatige journaalposten.

In respons op de bevindingen vanuit deze werkzaamheden hebben wij journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria, journaalposten gegenereerd tijdens het proces van opmaken van de jaarrekening met mogelijk resultaat sturend effect.

Wij hebben bij de controlewerkzaamheden specifieke aandacht gehad voor eventuele manipulatie of bovenmatige bemoeienis van het management bij de totstandkoming van cijfers en belangrijke toelichtingen.

Daarnaast hebben wij op journaalposten die zijn gegenereerd door, of in opdracht van, de directie/het College van B&W specifieke controlewerkzaamheden verricht.

Wij hebben specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van schattingen. Wij hebben getoetst of de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen adequaat zijn. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het management bij deze schattingen.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door de directie of vooringenomenheid van de directie bij schattingsposten.

Bijlage controleverklaring fraude

Geïdentificeerd frauderisico

Prestatieonderbouwingen

Het risico dat inkoopfacturen betaald worden, zonder dat hier een prestatie tegenover staat

Ongeautoriseerde betalingen

Een combinatie van te ruime bevoegdheden ten aanzien van het doorvoeren van wijzigingen in stambestanden crediteuren, de verwerking van inkoopfacturen biedt in opzet aan medewerkers de gelegenheid om onrechtmatige betalingen te laten verrichten met als doel het oneigenlijk toe-eigenen van activa.

Corruptierisico

Het risico op corruptie door ambtenaren, bestuurders en toezichthouders

Controlewerkzaamheden en observaties

Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken met betrekking tot het leveren van de prestaties van de ingekochte goederen en diensten. Wij hebben door middel van een deelwaarneming vastgesteld dat de levering van goederen/diensten voor de onderzochte gevallen heeft plaatsgevonden overeenkomstig de inkoopfacturen.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.

Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing die het risico op het verrichten van onrechtmatige betalingen moeten mitigeren.

Tevens hebben wij werkzaamheden verricht op de rechtenindeling in het bankpakket en de interne procedures met betrekking tot de controle van personeelsmutaties. Tot slot hebben wij middels data-analyse alle bankmutaties geanalyseerd.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het verrichten van onrechtmatige betalingen.

We hebben vastgesteld dat er maatregelen zijn genomen rondom het bewaken van de integriteit en het voorkomen van integriteitsschendingen. We hebben navraag gedaan of er meldingen zijn geweest.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

We hebben geen specifieke aanwijzingen voor corruptie of vermoedens van corruptie.

Bijlage controleverklaring veronderstellingen financiële risico's

Het College van B&W heeft de jaarrekening opgesteld, waarbij inzicht is gegeven is de mate waarin de gemeente in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te kunnen vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Onze controlewerkzaamheden omvatten onder andere:

- Kennisnemen van de toelichting op de financiële positie zoals deze is beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen;
- Kennisnemen van de beoordeling van de provincie over de financiële positie inzake de begrotingen 2024 en 2025 en evalueren of de daarbij behorende opmerkingen voldoende zijn toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen;
- Evalueren van het proces van risicoanalyse en de gehanteerde veronderstellingen die het College van B&W heeft gehanteerd bij de totstandkoming van de informatie opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen;
- Evalueren of de paragraaf Weerstandsvermogen alle relevante informatie bevat, waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben gekregen;
- Inwinnen van inlichtingen bij het College van B&W over de kennis van risico's na de periode van de door het College van B&W verrichte risicoanalyse.

Uit onze werkzaamheden blijkt dat het door het College van B&W gegeven inzicht weliswaar naar de datum van 31 december 2024 aanvaardbaar is. Maar daar staat tegenover dat het College van B&W zelf inschat dat de (toekomstige) financiële risico's op termijn zodanig zijn dat er geen toekomstige structurele balans in de baten en lasten kan worden behaald. Daarom kiest het College van B&W en u als Raad om één of meerdere gemeenten te vragen om te herindelen. Dit in overleg met de provincie Gelderland. **Dit is ook in de paragraaf Weerstandsvermogen uiteengezet.**

Bijlage SiSa tabel fouten en onzekerheden

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2024 d.d. 20 februari 2025.

Wij zijn verplicht een tabel op te nemen in dit accountantsverslag met fouten en onzekerheden met betrekking tot de verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen.

Deze tabellen dient u samen met de overige verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten voor 15 juli 2025 bij het CBS aan te leveren, inclusief de hieronder vermelde oordelen in onze controleverklaring:

Strekking controleverklaring	
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening	Goedkeurend

Bijlage SiSa tabel fouten en onzekerheden

Nr.	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout of onzekerheid
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek in 2023 en 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
C92	Regeling specifieke uitkering informatiepunten Digitale Overheid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G13	Onderwijsroute_deel gemeente 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Bijlage SiSa tabel fouten en onzekerheden

Nr.	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout of onzekerheid
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
H35B	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J117B	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J30	Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 2e ronde	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J55	Aanpak energiearmoede	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Samen bouwen aan duurzaam succes

Als ondernemer, manager of bestuurder dealt u dagelijks met veranderingen. Dan is het prettig om voor cijfers, financiële processen en fiscale vraagstukken zekerheid in te bouwen. Wij zijn graag die specialist dichtbij, die altijd een extra stap voor u zet en die naast de data altijd de mens ziet.

▼ Zullen we samen bouwen aan uw duurzame succes?